

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนปรากฏอยู่ในกฎหมายไทยครั้งแรกในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 335(11) “ผู้ใดยิงปืน หรืออาวุธที่ใช้ดินระเบิดอย่างใดโดยใช่เหตุขึ้นในเมือง หมู่บ้าน ตลาด หรือในที่ประชุมชน ท่านว่ามันมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุก 3 เดือน และในต่อมาเมื่อมีการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบันความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนนั้นได้ถูกบัญญัติไว้ในภาค 3 ลหุโทษ ในมาตรา 376 ที่ว่าผู้ใดยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นความผิดเกี่ยวกับความเดือดร้อนรำคาญของประชาชน คือการที่บุคคลยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง ในหมู่บ้านหรือในที่ชุมนุมชนโดยเจตนายิงปืนโดยใช่เหตุ ในเมือง ในหมู่บ้านหรือในที่ชุมนุมชนนั้นได้ปรากฏอยู่ในบทบัญญัติภาค 3 ลหุโทษในมาตรานี้มีข้อความทำนองเดียวกับความผิดในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 มาตรา 335(11) โดยกฎหมายลักษณะอาญาใช้คำว่า “ผู้ใดยิงปืน หรืออาวุธที่ใช้ดินระเบิดอย่างใดโดยใช่เหตุขึ้นในเมือง หมู่บ้าน ตลาด หรือในที่ประชุมชน ท่านว่ามันมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุก 3 เดือน” ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว การใช้ถ้อยคำของแต่ละยุคสมัยนั้นมีการเปลี่ยนแปลงกันออกไปแต่มองในมุมมองของความหมายดังกล่าวแล้วก็มีความหมายที่ใกล้เคียงกันอยู่มาก

ดังที่กล่าวมาข้างต้น ปืนเป็นอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรงสามารถทำอันตรายต่อร่างกายและชีวิตของผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ใช้ รวมไปถึงชีวิตของผู้อื่นได้อย่างฉับพลัน ทั้งที่เป็นการกระทำโดยบันดาลโทสะด้วยอารมณ์ชั่ววูบหรือในขณะที่กระทำขาดสติสัมปชัญญะหรือโดยประมาท เพราะขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ปืน นอกจากนี้ปืนยังใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชญากรรมเพราะอาวุธปืนถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการก่ออาชญากรรมสามารถทำให้บุคคลถึงแก่ความตายได้อย่างรวดเร็ว คดีที่ได้กระทำโดยการใช้อาวุธปืนจึงมักจะสะเทือนขวัญแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามอาวุธปืนนั้นไม่ใช่จะเป็นเครื่องมือสำหรับคนร้ายเพื่อนำไปประกอบอาชญากรรมแต่เพียงอย่างเดียว ในอีกแง่หนึ่งอาวุธปืนก็สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางที่ดีได้ เช่น ทหารจำเป็นต้องใช้อาวุธปืนในการต่อสู้ป้องกันอธิปไตยของ

ประเทศชาติ พลเมืองดีจำเป็นต้องใช้อาวุธปืนสำหรับป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองหรือของผู้อื่น ตำรวจสามารถใช้ปืนเป็นเครื่องมือในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม หรือใช้ในการกีฬา เป็นต้น ดังนั้นแม้ว่าประชาชนอาจมีความจำเป็นต้องใช้อาวุธปืนเพื่อใช้ป้องกันตนเอง ผู้อื่น หรือทรัพย์สินจากคนร้ายก็ตามแต่อาวุธปืนก็เป็นสิ่งที่เป็นอันตรายโดยสภาพ และเนื่องจากอาวุธปืนมีอนุภาพในการทำลายล้างสูงและมีสภาพที่เหมาะสมแก่การจู่โจมมากกว่าการตั้งรับดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมใช้อาวุธปืนเพื่อความสงบเรียบร้อยและป้องกันรักษาความปลอดภัยแก่สาธารณชน

แม้ความผิดฐานนี้จะไม่ได้เป็นการกระทำที่มีข้อตำหนิในทางศีลธรรมอย่างรุนแรง แต่ก็เป็นการกระทำที่มีความรุนแรง เป็นอันตรายต่อบุคคลอื่นและสังคมมาก ดังนั้นการที่บัญญัติให้ความผิดฐานนี้เป็นเพียงความผิดลหุโทษจึงมีความไม่สอดคล้องกับลักษณะของความผิดลหุโทษ อีกทั้งบทระวางโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดฐานนี้ก็คือ จำคุกไม่เกินสิบวันหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ก็ไม่บรรลุนิติประสงคของการลงโทษแต่อย่างใดเพราะว่าไม่สามารถป้องกันมิให้ความผิดฐานนี้เกิดขึ้นอีก ดังนั้นจึงสมควรจะได้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนความผิดฐานนี้ให้มีฐานะเป็นความผิดอาญาทั่วไปและกำหนดบทระวางโทษเสียใหม่ให้เหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และเพื่อให้กฎหมายอาญาสามารถบรรลุนิติประสงคของการคุ้มครองความสงบเรียบร้อยของสังคม และทำให้ประชาชนรู้สึกอบอุ่นใจและมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินมากขึ้น

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการก่ออาชญากรรมในสังคมปัจจุบันนั้นเกิดจากการใช้อาวุธที่มีสภาพเป็นอาวุธปืนกระทำความผิด โดยมีเจตนาให้ผู้เสียหายเชื่อว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอาวุธปืนจริง จึงทำให้ผู้เสียหายเชื่อนั่นคืออาวุธปืน และเกิดความหวาดกลัวต่อความตายหรือบาดเจ็บอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิด แต่ในเหตุนี้การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิดนั้นไม่ถือว่าเป็นอาวุธตามกฎหมาย การลงโทษผู้กระทำความผิดก็ต้องลงโทษเป็นไปตามหลักกฎหมาย เมื่อกฎหมายของไทยไม่มีการบัญญัติให้การกระทำความผิดที่คนร้ายใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนกระทำความผิดตามกฎหมายจึงไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ กล่าวคือ “ไม่มีความผิด และไม่มิโทษ ไม่มีกฎหมาย” (nullumcrimen, nullapoena sine lege) กล่าวคือ ไม่มีความผิด คือการกระทำที่คนร้ายใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนไปกระทำความผิดให้ผู้เสียหายหวาดกลัวต่อความตายหรือบาดเจ็บไม่มีความผิดตามกฎหมายไม่มีกฎหมาย คือ ไม่มีกฎหมายฐานที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนไปกระทำความผิดให้ผู้เสียหายหวาดกลัวต่อความตายหรือบาดเจ็บไม่มีโทษ คือ ไม่มีโทษในการกระทำที่คนร้ายใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนกระทำความผิด

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและลักษณะของการกระทำความผิดฐานยืมเงินซึ่งใช้คืนระเบิดโดยใช้เหตุ ในเมือง หมูบ้านหรือที่ชุมนุมชนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 376 ในแง่ของมาตรการบังคับทางอาญา คือ โทษที่ได้รับนั้น มีลักษณะและความอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการก่อความผิดดังกล่าวนั้น พบว่าการลงโทษมีอัตราส่วนที่ไม่เหมาะสมระหว่างบทลงโทษกับการกระทำความผิด เนื่องจากบทลงโทษในมาตราดังกล่าวนั้นมีลักษณะเบาเกินไปไม่ได้สัดส่วนกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำผิด ซึ่งเป็นการขัดต่อทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง ดังนั้นจะทำให้ผู้กระทำความผิดและคนทั่วไป ไม่เกิดความเกรงกลัวและยอมกระทำความผิดโดยแลกกับโทษที่เล็กน้อยดังกล่าวหรือยอมเสี่ยงกับโทษดังกล่าว อีกทั้งความผิดในมาตรานี้ถูกบัญญัติไว้ในหมวดความผิดลหุโทษ ซึ่งเจ้าพนักงานมีอำนาจปรับได้โดยไม่จำเป็นต้องไปศาล อีกทั้งผู้กระทำความผิดอาจต้องรับโทษแม้ไม่ได้กระทำโดยเจตนา ในขณะที่เดียวกันนั้น ในประมวลกฎหมายอาญากฎ 2 ลักษณะความผิดทั่วไป ลักษณะที่ 6 เป็นเรื่องของความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน มาตรา 217-239 ซึ่งในการบังคับใช้นั้นใช้หลักโครงสร้างความผิดอาญาทั่วไป โดยผู้กระทำจะต้องประกอบด้วยเจตนา อีกทั้งจากการเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศจะบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการยืมเงินโดยใช้เหตุในที่ชุมนุมชนในลักษณะความผิดทำนองเดียวกันโดยถือเป็นความผิดกฎหมายเฉพาะไม่ได้อยู่ในบทบัญญัติลหุโทษ และโทษของความผิดดังกล่าวในต่างประเทศนั้นจะมีโทษจำคุกและโทษ จะเห็นได้ว่าต่างประเทศให้ความสำคัญกับการยืมเงินโดยใช้เหตุในที่ชุมนุมชนเป็นอย่างมากโดยถือว่าเป็นการก่ออันตรายต่อสังคม อีกทั้งลักษณะความผิดที่เกิดขึ้นจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดอาญาที่เป็นการก่ออันตรายรวมถึงขอบเขตความรับผิดชอบและบทกำหนดโทษตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยถือได้ว่าผู้ใดยืมเงินซึ่งใช้คืนระเบิดโดยใช้เหตุ ในเมือง หมูบ้านหรือที่ชุมนุมชนและผู้ใดชักหรือแสดงอาวุธในการวิวาทต่อสู้ หรือการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิดถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดที่ส่งผลกระทบต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชนในสังคม

ดังนั้น จึงทำให้ผู้เขียนเห็นว่าความผิดฐานยืมเงินโดยใช้เหตุในที่ชุมนุมสมควรได้รับการแก้ไขและบัญญัติเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. สมควรให้มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ในความผิดฐานผู้ใดยืมเงินซึ่งใช้คืนระเบิดโดยใช้เหตุ ในเมือง หมูบ้านหรือที่ชุมนุมชน มาตรา 376 ที่ไม่มีความสอดคล้องกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการก่ออันตราย ซึ่งมีคุณธรรมทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองภัยอันตราย

ต่อประชาชน และผลกระทบอันเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นการตอบสนองต่อการป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นและการก่อให้เกิดผลที่เป็นการทำอันตรายต่อประชาชน โดยการย้ายจากความผิดลหุโทษมาเป็นความผิดอาญาทั่วไป บัญญัติไว้ในภาค 2 ลักษณะ 6 อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนและต้องได้รับโทษในการกระทำความผิดนั้นหนักขึ้นมากกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบันและเพื่อให้ความผิดฐานนี้สามารถบังคับใช้กับสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้โทษที่ผู้กระทำความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยโชเหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนมาตรา 376 ให้ต้องรับโทษที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น โดยการเพิ่มอัตราโทษจำคุกพร้อมทั้งกำหนดอัตราค่าปรับให้สูงขึ้น

ในส่วนเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การยิงปืนโดยโชเหตุในที่ชุมนุมชนและการชักหรือแสดงอาวุธในการวิวาทต่อสู้ที่มีลักษณะของการกระทำผิดที่เป็นการทำประมาทโดยจงใจ (Recklessness) ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากการกระทำโดยประมาทเป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงจิตใจของผู้กระทำที่เฉยเมยหรือละเลยต่อผลร้ายหรือความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่น อันเป็นการแสดงถึงจิตใจอันชั่วร้ายอย่างหนึ่งรองลงมาจากเจตนา ที่ควรต้องปราบปรามด้วยโทษทางอาญา และนอกจากนั้นการกระทำโดยประมาทในความผิดหลายประเภทยังเป็นเรื่องที่เกิดกษัตริย์ต่อส่วนรวม การลงโทษผู้กระทำโดยประมาทจะเป็นการปรามมิให้เกิดการกระทำเช่นนั้นซ้ำอีกและเป็นการเตือนให้บุคคลใช้ความระมัดระวังในการกระทำของตนมากยิ่งขึ้น

2. สมควรให้ประมวลกฎหมายอาญาเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นการทำอันตรายในการยิงปืนโดยโชเหตุในที่ชุมนุมชนจนเป็นเหตุให้การกระทำนั้นไปกระทำอันตรายต่อคุณธรรมทางกฎหมายผู้กระทำความผิดนั้นต้องได้รับโทษหนักขึ้นในกรณีที่เป็นการยิงปืนโดยโชเหตุในที่ชุมนุมชนไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 6 ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน โดยบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 221/1 ผู้ใดยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยโชเหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

ถ้าเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์ดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

อันเป็นการเพิ่มเติมผลอันเกิดจากการกระทำความผิดเข้ามาไว้ในบทบัญญัติความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยโชเหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน เพื่อเป็นการป้องกันอันตราย

ที่จะเกิดขึ้น โดยกำหนดบทระวางโทษให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิด อันเป็นการกระทำอันตรายต่อบุคคลอื่นให้ต้องรับโทษหนักขึ้น

3. สมควรแก้ไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขยายขอบเขตของความรับผิดชอบถึงปิ่นซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนตาม มาตรา 376 ให้ครอบคลุมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืน เนื่องจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน เมื่อนำไปใช้ในการกระทำความผิดนั้น มีลักษณะของการกระทำที่มีความรุนแรงและความก้าวร้าว และก่ออันตรายได้เหมือนหรือเท่ากับอาวุธปืนโดยสภาพอีกด้วยและเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายจากสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้อาวุธโดยสภาพและสิ่งเทียมอาวุธปืน ทั้งนี้บัญญัติเพื่อให้ลักษณะของการกระทำความผิดนั้นครอบคลุมไปถึงสิ่งเทียมอาวุธปืน ได้อีกด้วย

4. สมควรแก้ไขประมวลกฎหมายภาค 1 บทบัญญัติภาคทั่วไป ลักษณะ 1 บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไปหมวด 1 บทนิยาม โดยเพิ่มเติมคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนให้มีลักษณะบ่งเฉพาะเพื่อความชัดเจนแน่นอนของกฎหมายอาญา และการตีความกฎหมายอาญาให้ตรงกับความมุ่งหมายที่แท้จริงของกฎหมายอาญา เพื่อให้สามารถเข้าใจคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายให้มีคำจำกัดความว่า สิ่งเทียมอาวุธปืนหมายถึงวัตถุใดๆ ซึ่งปรากฏรูปร่างเป็นอาวุธปืนที่มีความสามารถในการส่งกระสุน กระสุนปืน จรวด หรือกระสุนวิถีโค้ง ไม่ว่าสิ่งนั้นจะมีความสามารถเช่นนั้นหรือไม่

ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่าความผิดฐานผู้ใดยิงปิ่นซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 376 และในกรณีใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิดย่อมจะทำให้ความผิดดังที่กล่าวมานี้มีความถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งหากความผิดฐานนี้มีการบัญญัติอัตราส่วนในการลงโทษให้มีความเหมาะสมระหว่างบทลงโทษกับลักษณะของการกระทำความผิด และยังเป็นผลให้ผู้ที่จะกระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด รวมทั้งเกิดประโยชน์ต่อสังคมในการยับยั้งและข่มขู่ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดให้มีความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำความผิดและยังเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อเป็นการช่วยลดอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นในสังคม ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและปลอดภัยมากยิ่งขึ้นนั่นเอง